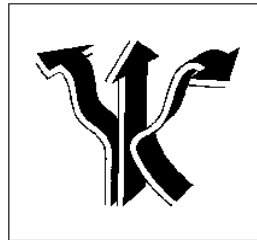

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ДИСЦИПЛІНИ
«АНАЛІЗ СИТУАЦІЙ»
(для бакалаврів)**

КИЇВ – 2016

Підготовлено доцентом кафедри публічного адміністрування
Яровим Т.С.

Затверджено на засіданні кафедри публічного адміністрування
(протокол № 2 від 1 вересня 2016 р.)

Схвалено Вченою радою Українсько-Азербайджанського Інституту соціальних наук
і самоврядування Г.А. Алієва (протокол № 2 від 6 жовтня 2016 р.)

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни «Аналіз ситуацій», запитання та завдання, список літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Українська держава останнім часом постійно перебуває в стані змін та нескінченному процесі трансформації та реформування, внаслідок чого громадянам довелося пережити цілий ряд найгостріших соціально-політичних ситуацій, породжених помилками та прорахунками в процесі прийняття та реалізації політичних рішень.

Для того, щоб сформуванню ефективно діючої системи державної влади українському політичному істеблішменту необхідно сприймати інформацію не як відповідне фонове середовище, що забезпечує їх діяльність, а як суму знань про суспільні явища, властивості та закономірності перебігу процесів, які можна використовувати у практичній діяльності у вигляді механізму реалізації політичного курсу. Тільки в цьому випадку український політик набуває ознак інтелектуального провайдера в суспільстві, а управлінська еліта стає ефективним державним менеджером. Відсутність же стратегічних планів та прогнозів розвитку на загальнодержавному рівні, дієвого моделювання політичного процесу в країні призводить до перманентного кризового стану в державі, що ставить під загрозу ефективність роботи політичних та суспільних інституцій. Як наслідок, політична криза переростає в кризу влади, інститут влади стає не функціональним, неефективним, рішення, що приймають основні гілки влади взаємозаперечують одне одному та конфліктують між собою, що само по собі дискредитує всю державну владу.

Аналіз державної політики в сукупності з політичною аналітикою є однією із складових форм професійної діяльності державних діячів і службовців, яка потребує інформації, соціальних знань, професійного досвіду, інтуїції та вміння бачити явища в їх реальній динаміці, в причино-наслідкових та інших зв'язках. Це шлях до системного державного передбачення і прогнозування, до наукового синтезу, тобто створення достатньо повного, цілісного, конкретного уявлення про об'єкт, який реалізує державно-політичний істеблішмент. Кінцева мета такого аналізу – підготовка і прийняття фахових виважених державних рішень по реалізації тактики і стратегії державної політики.

Навчальна дисципліна «Аналіз ситуацій» є складовою циклу професійно-практичної підготовки студентів першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є опанування студентами теоретичними знаннями з питань сучасних методів системних досліджень у сфері публічного управління, опанування знань щодо теоретичних основ інформаційно-аналітичної діяльності (далі – ІАД), організаційно-методичних засад реалізації ІАД в управлінській сфері, типології інформаційно-аналітичних продуктів і послуг,

методики їх створення і надання користувачам, підготовки інформаційно-аналітичних документів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес досягнення національних цілей та інтересів шляхом діяльності суб'єктів публічної сфери, документознавства, інформаційної та аналітичної діяльності застосовувати окремі елементи знань і умінь з організації інформаційно-аналітичної діяльності, поєднувати їх залежно від конкретної ситуації або проблеми: в інформаційно-аналітичних службах управлінських структур та органів державної влади, в інформаційних центрах науково-освітньої сфери, інформаційно-рекламних, інформаційно-патентних структурах, у тому числі законодавчих, виконавчих і судових органів та органів місцевого самоврядування; в кадрових і архівних підрозділах різних організацій та установ; інших інформаційно-документних підрозділах.

Основні **завдання** вивчення дисципліни «Аналіз ситуацій»:

- вивчення понятійного апарата дисципліни;
- вивчення сутності системи і системного аналізу;
- освоєння теоретичних і методичних основ теорії дослідження операцій, теорії черг, теорії ігор і методів експертних оцінок;
- одержання теоретичних знань щодо дослідження об'єкта аналізу, прямого та зворотного процесів системного аналізу;
- вивчення теоретичних основ щодо аналізу та прийняття рішень в публічному управлінні;
- освоєння логічних і кількісних підходів до вивчення інноваційних проблем, аналізу альтернатив і прийняття управлінських рішень.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**:

- предметну сферу і методологічну основу публічного адміністрування; теоретико-методичні основи системного аналізу, політичного аналізу і прийняття інноваційних рішень;
- вміти своєчасно визначати проблему розвитку суспільства на основі аналізу причини їх виникнення та передбачення можливих шляхів вирішення, добирати та аналізувати необхідну інформацію, формувати обмеження та критерії для прийняття рішень;
- вміти застосовувати методи розробки, обґрунтування, прийняття, та реалізації управлінського рішення;
- володіти навичками застосування комунікативних та інформаційних технологій у процесі підготовки, прийняття і впровадження державно-управлінських рішень;
- володіти навичками прийняття управлінських рішень, використовуючи форми і методи добору й аналізу відповідної інформації щодо розв'язана ситуаційних проблем, які виникають в органах державного управління, у межах своєї компетенції.

вміти:

- виявляти, здійснювати відбір та вирішувати проблеми;
- здійснювати роботу з інформацією (осмислення значення деталей, описаних в ситуації; аналіз і синтез інформації і аргументів; робота з припущеннями і висновками; оцінка альтернатив);
- підготувати нормативну документацію (накази, розпорядження тощо), пропозиції, рекомендації (проекти) для суб'єкта публічного адміністрування щодо визначення стратегічних цілей, завдань та етапів управлінських рішень на основі результатів системного аналізу суспільно-політичного та соціально-економічного стану розвитку сфери управління (об'єкта управління), застосовуючи методики визначення певних показників;
- застосовувати методи системного аналізу під час прийняття інноваційних рішень;
- упроваджувати методи оптимізації управлінських інноваційних рішень за детермінованих умов, в умовах ризику та невизначеності;
- застосовувати інструменти аналізу альтернатив і прийняття державно-управлінських інноваційних рішень.

Міждисциплінарні зв'язки: дана дисципліна базується на знаннях з професійно-орієнтованих дисциплін «Соціологія», «Методологія наукових досліджень», «Менеджмент», «Стратегічний менеджмент», «Організаційна поведінка», «Адміністративний менеджмент», «Управління персоналом», «Інформаційні системи в інноваційній діяльності», «Інноваційний менеджмент», «Стратегічне управління інноваційним розвитком», «Управління інноваційними проектами», «Маркетинг інновацій».

Засоби контролю знань студентів з дисципліни:

- *поточний контроль* студентів проводиться з метою перевірки засвоєння ними основних положень лекційного матеріалу. Він здійснюється на семінарських заняттях, шляхом опитування (письмового та усного), тестування, прослуховуванням доповідей та рефератів студентів, оцінки якості відповідей на контрольні запитання та індивідуальні та творчі завдання;
- *підсумковий (модульний) контроль* – здійснюється за рахунок аналізу результатів модульних контролів студентів за темами навчальної дисципліни. Підсумкова оцінка розраховується як сумарний бал успішності кожного студента за заліковими модулями навчальної дисципліни та під час проведення заліку за означеним у навчальній програмі переліком питань;
- *підсумково-модульний контроль за дисципліну* здійснюється з урахуванням середньозваженого усіх оцінок за залікові модулі. Підсумково-модульна оцінка може перескладатися з метою її підвищення в період проведення тижнів академічного контролю за означеними у навчальній програмі переліком питань.

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ **з дисципліни** **«Аналіз ситуацій»**

Самостійна робота студентів є основною формою оволодіння знаннями у вільний від аудиторних занять час.

До самостійної роботи належать такі види робіт, які студенти виконують під час підготовки до всіх аудиторних занять, у процесі підготовки індивідуальних завдань, навчально-пошукової або науково-дослідної діяльності. Це не залежить від того, здійснюється робота за умов консультування викладачем, або без його участі; поза розкладом, або за розкладом, що регламентує самостійну підготовку.

З дисципліни «Вступ до спеціальності «Аналіз ситуацій» рекомендуються такі види самостійної роботи:

- самостійне вивчення й поглиблене опрацювання певних тем дисципліни та окремих питань;
- вивчення матеріалу лекцій за конспектами, підручниками і спеціальною літературою;
- підготовка до семінарських занять за допомогою статей з наукових періодичних журналів та авторефератів дисертацій;
- виконання індивідуальних завдань;
- виконання творчих завдань;
- підготовка до контрольних робіт та модульного тестування;
- написання рефератів;
- підготовка доповідей на студентські наукові конференції.

**ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
ДИСЦИПЛІНИ
«Аналіз ситуацій»**

№ з/п	Назва теми
Тема 1	Основи інформаційно-аналітичної діяльності.
Тема 2	Система як методологічний засіб для підготовки та обґрунтування інноваційних рішень.
Тема 3	Теоретичні засади системного аналізу.
Тема 4	Методичні засади системного аналізу.
Тема 5	Організація роботи аналітичної служби.
Тема 6	Інформаційно-аналітичне дослідження.
Тема 7	Практичний політичний аналіз як основа інформаційно-аналітичної діяльності.
Тема 8	Аналіз ринку аналітично-консультативних послуг в Україні та за кордоном.
Разом годин: 120	

**Теми доповідей та рефератів
з дисципліни «Аналіз ситуацій»**

ТЕМА 1.

Основи інформаційно-аналітичної діяльності.

Теми доповідей:

1. Аналіз специфіки інформаційно-аналітичного дослідження: мета, форма, етапи, типологія, наукова методологія аналітичних досліджень. Які проблеми виникають при виборі аналітичної стратегії?
2. Співвідношення понять аналіз та аналітика.
3. Місце політичного планування та програмування в структурі інформаційно-аналітичної діяльності?
4. Які етичні проблеми виникають під час роботи аналітика?

Теми рефератів:

1. Поняття, основні властивості та класифікація систем.
2. Типологія структур.
3. Морфологічний та інформаційний опис системи.

Література: [6; 8; 9]

ТЕМА 2.

Система як методологічний засіб для підготовки та обґрунтування інноваційних рішень.

Теми доповідей:

1. Основні завдання інформаційно-аналітичного забезпечення суб'єктів політичного процесу та органів державної влади в сучасних умовах?
2. Яке значення має аналітична діяльність для розробки та прийняття управлінських рішень?

Теми рефератів:

1. Управління в системі та управління системою.
2. Сутність та принципи системного аналізу.
3. Категорійний апарат системного аналізу.

Література: [9; 8; 1; 13; 14; 12; 15; 16]

ТЕМА 3.
Теоретичні засади системного аналізу.

Теми доповідей:

1. Коли вперше був вжитий термін «аналіз політики»?
2. Як ви розумієте поняття **policy** і **politics**?
3. У чому відмінності аналізу політики, політичного аналізу й аналізу для політики?
4. Які складові поняття середовище аналізу політики Ви можете назвати?

Теми рефератів:

1. Етапи системного аналізу.
2. Поняття проблеми, симптоми, тенденції, вирішення проблеми. Основні компоненти системного аналізу.
3. Методи та процедури системного аналізу.

Література: [8; 7]

ТЕМА 4.
Методичні засади системного аналізу.

Теми доповідей:

1. Які особливості неспроможностей ринку і неспроможностей влади в суспільстві, що трансформується?
2. У чому, на Вашу думку, особливості цілеутворення?
3. У чому відмінності між регуляторною і розподільчою політикою?
4. Що таке колективні блага?

Теми рефератів:

1. Сутність та зміст власних інструментів системної методології.
2. Поняття моделі, її види та етапи побудови.
3. Методи моделювання систем.

Література: [8; 12]

ТЕМА 5.
Організація роботи аналітичної служби.

Теми доповідей:

1. Від чого, на Вашу думку, залежить ефективність саморегулятивної політики?
2. У чому особливості модельного аналізу державної політики?
3. У чому полягає консерватизм інкрементальної моделі?
4. Які перспективи застосування ігрової моделі в сучасному плюралістичному суспільстві?

Теми рефератів:

1. Передумови становлення аналізу державної політики.
2. Специфіка дефініційного визначення державної політики.
3. Конструктивність взаємозв'язку державної політики та соціально-економічних умов розвитку суспільства.

Література: [2; 8]

ТЕМА 6.
Інформаційно-аналітичне дослідження.

Теми доповідей:

1. Охарактеризуйте категорію досконалої політики?
2. У чому специфіка визначення проблеми, придатної для аналізу державної політики?
3. Які аналітичні технології для конкретизації проблеми Ви знаєте?

Теми рефератів:

1. Науково-прогностичні цілі державної політики.
2. Типи державної політики.

Література: [4; 9; 8]

ТЕМА 7.

Практичний політичний аналіз як основа інформаційно-аналітичної діяльності.

Теми доповідей:

1. Назвіть складові гарантування правильності структурування проблем?
2. Яка кількість альтернатив-стратегій вважається оптимальною для аналізу державної політики?

Теми рефератів:

1. Моделі досягнення державно-політичних процесів.
2. Процес і технологія аналізу державної політики.

Література: [5; 17]

ТЕМА 8.

Аналіз ринку аналітично-консультативних послуг в Україні та за кордоном.

Теми доповідей:

1. Чому, на Вашу думку, слід уникати альтернативи «робіть усе», або «кухонних альтернатив»?
2. У чому специфіка відносин замовник – аналітик-експерт?

Теми рефератів:

1. Аналітичні ролі та вимоги до порад-рекомендацій.
2. Вибір політики: критерії і відповідальність.

Література: [5; 18]

Методичні вказівки до написання рефератів з дисципліни «Аналіз ситуацій»

Обираючи тему реферату, студент на власний розсуд опрацьовує *одну* або *три* із запропонованих у переліку тем (з різних навчальних модулів). Варто обирати так, щоб вона викликала інтерес або була пов'язана з практичною діяльністю студента, а також сприяла максимальному застосуванню знань та набуттю практичного досвіду. Одна тема обирається в разі великого обсягу знайденого матеріалу, три теми – в разі невеликих обсягів матеріалів на кожному окрему тему.

При підготовці реферату студент повинен ознайомитись з навчальними посібниками, переліченими в списку літератури, а також самостійно зайнятися пошуком літератури з відповідного питання. Необхідно знайти глави чи розділи, які містять матеріал щодо конкретного питання та ретельно вивчити (прочитати, зрозуміти, законспектувати) його.

У рефераті потрібно концентровано викласти основний зміст відповідей на поставлені питання. По кожному питанню необхідно зробити стислий висновок. Відповіді на питання повинні бути досить повними, самостійними, відображати рівень загальної культури та спеціальних знань студентів.

Обсяг реферату – 15-20 сторінок друкованого тексту. На початку роботи потрібно вказати тему реферату, викласти зміст реферату, який відбиватиме структуру роботи (чіткий порядок побудови тексту, зв'язок між окремими частинами). *Структура реферату* має бути такою: титульний лист (назва навчального закладу, інститут; кафедра, дисципліна, з якої виконується реферат; тема; прізвище, ім'я та по-батькові студента, який виконав реферат; прізвище, ім'я та по-батькові викладача, який має перевірити реферат; місто та рік виконання роботи); план роботи; вступ (де викладена актуальність та основні положення обраної теми, об'єкт та предмет аналізу); основна частина (основний зміст розглянутих питань); висновки; список використаної літератури (потрібно вказати навчальні посібники та додаткову літературу, що використані при написанні).

Особливу увагу слід приділити *оформленню* реферату. Він повинен бути виконаний охайно, ретельно. Кожне питання, має підпитання, закінчується коротеньким висновком. Кожен розділ роботи починається з нової сторінки. Всі сторінки мають бути пронумеровані (крім першої – титульної) у відповідності до плану роботи.

Методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань

Для активізації самостійної роботи студентів та здійснення поточного контролю знань пропонується виконання індивідуальних та творчих завдань. Теми індивідуальних та творчих завдань дозволяють активізувати комунікативні аспекти навчального процесу, надають студенту можливість розкрити свій творчий потенціал.

Індивідуальні та творчі завдання можуть носити як теоретичний, так і практичний характер. Ці форми самостійної роботи студентів розглядаються, по-перше, як метод популяризації соціального знання, по-друге, як можливість побачити позицію студента та спосіб її реалізації, по-третє, як метод активізації навчальної свідомості, подолання стереотипів та пошук нових форм вивчення соціальної дійсності. Підґрунтям для цього виступає сама форма завдання, яка поєднує індивідуальну позицію автора з необхідністю наукового її обґрунтування. Крім інтелектуального напруження, яке сприяє активізації мислення студента, творче завдання дозволяє найбільш повно розкритися студенту, тому що він бачить необхідність свого втручання в проблему, що досліджується.

Виконання індивідуальних та творчих завдань передбачає: вибір теми із переліку тем, запропонованих викладачем; відповідність викладеного матеріалу назві завдання; певний ступінь самостійності та творчості студента в осмисленості і викладенні теми завдання; логічність викладеного матеріалу.

Виконання індивідуальних та творчих завдань формує у студента:

- навички формулювання і аргументування власної точки зору;
- вміння аналізувати складні суспільні проблеми;
- вміння самостійно здобувати необхідну інформацію;
- навички критичного аналізу соціальної реальності та застосування

набутих теоретичних знань для їх практичного вирішення.

Сутність індивідуальних завдань з дисципліни «Ведення професійних документів» полягає в організації активного пошуку адекватних прийомів розв'язання проблемних соціальних ситуацій (ситуаційних завдань), запропонованих викладачем або самостійно сформульованих студентом. Алгоритм організації виконання індивідуальних завдань включає поетапне спрямування аналітичної діяльності студента на аналіз представленого матеріалу, постановку проблеми і завдань з підвищення якості емпіричних досліджень та контролю викладача за дослідницьким процесом, внаслідок чого визначається динаміка переростання у студентів навичок навчальної роботи у вміння наукового пізнання. З дисципліни передбачені наступні форми індивідуальних завдань:

- розв'язання ситуаційних завдань;
- виконання творчих завдань;
- індивідуальне науково-дослідне завдання.

Залежно від індивідуальних пізнавальних можливостей студентів викладач, по-перше, диференціює рівень складності індивідуальних завдань (чи

буде матеріал вивчатися студентом самостійно або під керівництвом викладача, а саме якщо студент спроможний без зайвих зусиль та затрат часу глибоко дослідити проблему самостійно, викладач може виконувати лише консультативну або контролюючу функцію, у протилежному випадку – викладач здійснює систематичне «супроводження» виконання індивідуального завдання); по-друге, визначити рівень співвідношення прояву студентами репродуктивних та продуктивних навичок та вмінь під час виконання індивідуального завдання; по-третє, використовувати, у разі необхідності, засоби стимулювання дослідницької активності студентів (результати роботи можуть бути використані для наукової публікації, виступу на конференції, практично реалізовані під час виробничої або дипломної практик тощо); по-четверте, використовуючи диференційний підхід визначити «контрольні точки», методи контролю та самоконтролю виконання студентами індивідуального завдання; по-п'яте, продумати альтернативні варіанти виконання студентом індивідуального завдання на випадок відхилення реального навчального процесу від запланованого.

В межах визначеної тематики студент обирає один варіант. У *вступі* до роботи викладається обґрунтування обрання саме цих тем варіанту. Кожну тему опрацьовує і викладає в обсязі 1-2 сторінок електронного/друкованого тексту (2-3 сторінки – письмового). Кожна тема викладається з нової сторінки. У *висновках* викладаються підсумкові міркування з опрацьованого матеріалу.

Використовуючи програмне забезпечення MS PowerPoint, студент у довільній формі презентації викладає основні положення обраних тем.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Проаналізуйте специфіку інформаційно-аналітичного дослідження: мету, форму, етапи, типологію, наукову методологію аналітичних досліджень. Які проблеми виникають при виборі аналітичної стратегії?
2. Співвідношення понять аналіз та аналітика.
3. Яке, на вашу думку, місце політичного планування та програмування в структурі інформаційно-аналітичної діяльності?
4. Які етичні проблеми виникають під час роботи аналітика?
5. Які основні завдання інформаційно-аналітичного забезпечення суб'єктів політичного процесу та органів державної влади в сучасних умовах?
6. Яке значення має аналітична діяльність для розробки та прийняття управлінських рішень?
7. Коли вперше був вжитий термін «аналіз політики»?
8. Як ви розумієте поняття **policy** і **politics**?
9. У чому відмінності аналізу політики, політичного аналізу й аналізу для політики?
10. Які складові поняття середовище аналізу політики Ви можете назвати?
11. Які особливості неспроможностей ринку і неспроможностей влади в суспільстві, що трансформується?
12. У чому, на Вашу думку, особливості цілеутворення?
13. У чому відмінності між регуляторною і розподільчою політикою?
14. Що таке колективні блага?
15. Від чого, на Вашу думку, залежить ефективність саморегулятивної політики?
16. У чому особливості модельного аналізу державної політики?
17. У чому полягає консерватизм інкрементальної моделі?
18. Які перспективи застосування ігрової моделі в сучасному плюралістичному суспільстві?
19. Охарактеризуйте категорію досконалої політики?
20. У чому специфіка визначення проблеми, придатної для аналізу державної політики?
21. Які аналітичні технології для конкретизації проблеми Ви знаєте?
22. Назвіть складові гарантування правильності структурування проблем?
23. Яка кількість альтернатив-стратегій вважається оптимальною для аналізу державної політики?
24. Чому, на Вашу думку, слід уникати альтернативи «робіть усе», або «кухонних альтернатив»?
25. У чому специфіка відносин замовник – аналітик-експерт?
26. Поняття, основні властивості та класифікація систем.
27. Типологія структур.
28. Морфологічний та інформаційний опис системи.

29. Управління в системі та управління системою.
30. Сутність та принципи системного аналізу.
31. Категорійний апарат системного аналізу.
32. Етапи системного аналізу.
33. Поняття проблеми, симптоми, тенденції, вирішення проблеми.

Основні компоненти системного аналізу.

34. Методи та процедури системного аналізу.
35. Сутність та зміст власних інструментів системної методології.
36. Поняття моделі, її види та етапи побудови.
37. Методи моделювання систем.
38. Передумови становлення аналізу державної політики.
39. Специфіка дефініційного визначення державної політики.
40. Конструктивність взаємозв'язку державної політики та соціально-економічних умов розвитку суспільства.
41. Науково-прогностичні цілі державної політики.
42. Типи державної політики.
43. Моделі досягнення державно-політичних процесів.
44. Процес і технологія аналізу державної політики.
45. Аналітичні ролі та вимоги до порад-рекомендацій.
46. Вибір політики: критерії і відповідальність.
47. Аналіз державно-політичних процесів.
48. У чому полягає основна мета комунікації ділових людей?
49. Які поради фахівців необхідно враховувати, знайомлячись з текстовими джерелами актуальної інформації?
50. Може бути алгоритм дій, спрямованих на уточнення і корекцію змісту і форм подальших контактів?
51. За якими етапами проводиться систематизація відібраної інформації?
52. У чому полягають загальні та індивідуальні характеристики стратегії і тактики ділових контактів?
53. Які поради фахівців з планування роботи організації, міжособистісних відносин або індивідуальних професійних дій ви вважаєте найбільш корисними для себе? Чому?
54. Які вміння та навички необхідні діловим людям для ведення комерційних переговорів?
55. В чому полягають функції переговорів?
56. На які етапи, стадії ділиться переговорний процес?
57. Назвіть критерії достовірності обговорюваних положень і пропозицій.
58. Перерахуйте підходи, методи ведення переговорів.
59. Які відмінності можуть існувати в інтересах сторін?
60. Які тактичні прийоми взаємодії партнерів можна використовувати?
61. З якими правилами пов'язано вміння аналізувати та будувати систему аргументів?

62. Які питання вирішуються на заключній стадії переговорного процесу?
63. Що являє собою контроль ефективності ділових контактів? Які складові він включає?
64. Які питання допомагають провести аналіз результатів переговорів?
65. Облік яких параметрів ділової комунікації сприяє більш конкретного аналізу результатів переговорів?
66. Які критерії результативності комунікації існують?
67. Наведіть приклади використання тих чи інших критеріїв для оцінки результатів діяльності в конкретній комунікативній ситуації.
68. Як ви вважаєте, чи потрібен контроль в ході ділової комунікації кожного з її елементів, а по завершенні – контроль результатів?
69. Чи можете ви навести приклади підвищення ефективності ділових контактів за рахунок уточнення і корекційних програм, заснованої на результатах контролю?
70. Які принципи аналітичного дослідження ви знаєте?
71. У чому полягає суть деталізації?
72. Для чого використовують метод порівняння?
73. Що дає моделювання політичних та економічних процесів?
74. Які статистичні методи дослідження використовують в економічному аналізі?
75. Які ще є методи аналізу?
76. Які статистичні методи дослідження використовують в політичному аналізі?
77. Види політико-економічного аналізу.
78. Суть політико-економічного аналізу.
79. Що вивчає політико-економічний аналіз?
80. Об'єкти аналізу.
81. Які завдання стоять перед політико-економічним аналізом?
82. Які існують основні категорії в політико-економічному аналізі?
83. Які є види аналізу?
84. Які особливості аналізу проектів у державному секторі у порівнянні з аналізом у приватному секторі?
85. Чим відрізняються поняття ефективності державної політики та результативності державної політики?
86. Методи та процедури системного аналізу.
87. Моделі досягнення державно-політичних процесів.
88. Конструктивність взаємозв'язку державної політики та соціально-економічних умов розвитку суспільства.
89. Процес і технологія аналізу державної політики.
90. Аналіз державно-політичних процесів.

ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Контроль успішності студента включає наступні види: поточний, модульний за окремий змістовий модуль, підсумковий модульний за всю навчальну дисципліну, семестровий (академічний):

– **поточний контроль** проводиться з метою перевірки засвоєння студентами основних положень лекційного матеріалу і матеріалу, опрацьованого ними під час самостійної роботи; передбачає оцінювання успішності студентів під час аудиторних (семінарських, індивідуальних) занять та виконання ними окремих індивідуальних, контрольних завдань (написання рефератів, тематичних або інформаційно-наукових повідомлень тощо). При поточному контролі оцінюється: рівень оволодіння навчальним матеріалом, набутих знань, навичок і вмінь, активність і сумлінність роботи студентів на семінарських заняттях, результати виконання ними індивідуальних завдань, якість і повнота підготовлених студентами рефератів або тематичних повідомлень.

Основними видами (засобами) поточного контролю є:

☒ експрес-опитування (або «фронтальне» опитування), яке здійснюється на початку кожного семінарського заняття протягом 5 – 7 хвилин. Студенти письмово відповідають на поставлене викладачем запитання, яке формулюється у вигляді суттєвої проблеми конкретного змістового модуля. Оцінка за експрес-опитування враховується при виставленні загальної оцінки роботи студента на семінарському занятті;

☒ опитування студентів з основних питань семінарського заняття;

☒ оцінювання підготовлених студентами на семінарське заняття рефератів, тематичних повідомлень тощо;

☒ перевірка у позанавчальний час або під час спланованих індивідуальних занять відпрацьованих студентом матеріалів за пропущені ним аудиторні заняття (лекцію чи семінарське заняття);

☒ перевірка відпрацьованих навчальних матеріалів студентами, які займаються за індивідуальним планом навчання;

• **модульний контроль за окремий змістовий модуль** - оцінювання в балах рівня опрацювання студентом теоретичного і практичного матеріалу в межах окремого змістового модуля навчальної дисципліни, успішності виконання ним фонду індивідуальних завдань.

При модульному контролі оцінюється в балах рівень теоретичної (знань) та практичної (навичок і вмінь) підготовки студента за всі змістові модулі, що складають окремий заліковий модуль.

Форма проведення модульного контролю – письмова (під час останнього семінарського заняття в межах конкретного залікового модуля).

• **підсумковий модульний контроль** – це накопичена студентом за всі залікові модулі та науково-дослідницьку роботу сума балів за бально-рейтинговою шкалою, яка переводиться в оцінку за національною шкалою.

Отримана студентом оцінка за національною шкалою може перескладатися з метою її підвищення за бажанням самого студента в період проведення тижня семестрового (академічного) контролю.

семестровий (академічний) контроль передбачає проведення заліку за дисципліну, під час якого студенту виставляється остаточна оцінка за навчальну дисципліну, яка визначається як середньозважена за результатами підсумкового модульного контролю та результату перескладання оцінки за навчальну дисципліну. Залік проводиться за класичною формою - усно, за переліком питань до підсумкового контролю.

З дисципліни передбачені такі критерії оцінки самостійної роботи студента:

- самостійне вивчення й поглиблене певних змістових модулів дисципліни та окремих питань – до 5 балів;
- вивчення матеріалу лекцій за конспектами, підручниками і спеціальною літературою – до 3 балів;
- підготовка реферату – до 10 балів;
- виконання індивідуальних, творчих завдань – до 10 балів;
- розв'язання ситуаційних завдань – до 5 балів;
- підготовка доповідей на студентських наукових конференціях – до 20 балів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Тимчасовий регламент Кабінету Міністрів України: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 5 черв. 2000 р. № 915 // Офіц. вісн. України. - 2000. - №24. - С. 51-92.
2. Аналіз вигід і витрат: Практ. посіб. / Секретаріат Ради Скарбниці Канади; Пер. з англ. С. Соколик; Наук. ред. пер. О. Кілієвич. – К.: Основи, 1999. – 175 с.
3. Англійсько-український словник термінів і понять з державного управління. - К.: Основи, 1996. -128 с.
4. Аудит адміністративної діяльності: Теорія та практика / Пер. з англ. В. Шульги. - К.: Основи, 2000. - 190 с.
5. Браун П. Посібник з аналізу державної політики: Пер. з англ. - К.: Основи, 2000. - 243 с.
6. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики / Пер. з англ. Р. Ткачука та М. Корчинської; Наук. ред. пер. О. Кілієвич. - К.: Основи, 2000. – 671 с.
7. Веймер Д.Л., Вайнінг Е.Р. Аналіз політики: концепції, практика / Пер. з англ. І. Дзюби, А. Олійника; Наук. ред. О. Кілієвич. - К.: Основи, 1998. – 654 с.
8. Вступ до аналізу державної політики: Навч. посіб. / В. Романов, О. Рудік, Т. Брус. - К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2001. - 238 с.
9. Державна політика: аналіз та механізм її впровадження в Україні: Навч. посіб. / Кол. авт.; За заг. ред. В.А. Ребкала, В.В. Тертички. - К.: Вид-во УАДУ, 2000. - 232 с.
10. Економічний розвиток і державна політика: Навч. посіб. / Ю. Бажал, О. Кілієвич, О. Мертенс та ін.; За заг. ред. Ю. Єханурова, І. Розпутенка. - К.: Вид-во УАДУ, 2001. - 480 с.
11. Кучеренко О.О. Державна політика: теоретико-методологічні засади дослідження процесу формування та здійснення: Дис...канд. наук з держ. упр. - К., 2000. - 199 с.
12. Пал Л.А. Аналіз державної політики / Пер. з англ. І. Дзюби. - К.: Основи, 1999. - 422 с.
13. Рекомендації щодо методології аналізу політики // Персп. дослідж. - 1999. - №9. - С. 36-64.
14. Розробка державної політики: Аналіт. записки / Уклад. О.І. Кілієвич. - К.: Вид-во УАДУ, 2002. - 240 с.
15. Рудік О.М. Збірник ситуативних прикладів до курсу «Процес вироблення державної політики та його аналіз». - Д.: Центр екон. освіти, 1999. -86 с.
16. Саймон Г.А. Адміністративна поведінка: Дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції: Пер. з англ. - Вид. переробл. і доп. числен. заув. авт. - К.: АртЕк, 2001. - 392 с.

17. Стоун Д. Парадокс політики: Мистецтво вироблення політичних рішень / Пер. з англ. О. Буценко. - 2-е вид., переробл. і доп. - К.: ВД «Альтернативи», 2001. - 304 с.
18. Тертичка В.В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. - К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. - 750 с.
19. Wildavsky A. Speaking Truth to Power: The Art and Craft of Policy Analysis. – New Brunswick: Transaction Publishers, 1987. - 431 p.
20. Lasswell H.D. Politics: Who Gets What, When, How. - New York: Smith, 1936. - 264 p.

Додаткова

21. Економічний розвиток і державна політика: Навч. посіб. / Ю. Бажал, О. Кілієвич, О. Мертенста ін.; За заг. ред. Ю. Єханурова, І. Розпутенка. - К.: Вид-во УАДУ, 2001. - 370 с.
22. Пал Л.А. Аналіз державної політики / Пер. з англ. І. Дзюби. - К.: Основи, 1999. - 422 с.
23. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. - К., 1996. - 55 с.
24. Potter I. Policy Analysis in Government. - Ottawa: The Learning Centre. 1-16 (<http://www.learmet.gs.ca/eng/lrncentr/online/policy.htm>).
25. Pal L.A. Beyond Policy Analysis: Public Issue Management in Turbulent Times. - ITP Nelson, 1997. - 312 p.
26. Тимчасовий регламент Кабінету Міністрів України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 5 червня 2000 р. №915 // Офіц. вісн. України. - 2000. - №24. - С. 54.
27. Веймер Д.Л., Вайнінг Е.Р. Аналіз політики: концепції, практика / Пер. з англ. І. Дзюби, А. Олійника; Наук. ред. О. Кілієвич. - К.: Основи, 1998. - 654 с.